

THE HIGHLIGHTS

**"สิ่งที่ผมได้นำมาปรับใช้ในการทำพันธกิจ
คือวิธีที่คริสตจักรจะทำพันธกิจด้วยตนเอง
อย่างยั่งยืน"**

อาจารย์นิพนธ์ สมภพพิสมัย
ศิษยาภิบาลคริสตจักรพอนอถ่า

**การทำพันธกิจพัฒนาเด็กและเยาวชน
แบบองค์รวมคริสตจักรพอนอถ่า**

▶ **คำพยานจากศิษยาภิบาล :**

อาจารย์นิพนธ์ สมภพพิสมัย

▶ **เยาวชนในโครงการ :**

- กฤติยา
- ณัชชา
- ศรีไพร

▶ **การเสริมสร้างศักยภาพ : กิจกรรมในโครงการ**

- คริสตจักรบ่อแก้ว
- คริสตจักรแม่ลายเหนือ คริสตจักรกิวลิก
- คริสตจักรเมืองฮอด
- คริสตจักรหนองม่วง
- คริสตจักรห้วยน้ำขาว
- คริสตจักรริมแจ่ม
- หมวดคริสตจักรบ้านแม่สลิตหลวง
- คริสตจักรแม่หอย
- คลัสเตอร์อินทนนท์
- อบรมภาคปฏิบัติพัฒนาศักยภาพแกนนำในการ
ขับเคลื่อนประเด็นความมั่นคงทางอาหารและน้ำ
และการตอบสนองต่อวิกฤตสิ่งแวดล้อม

จดหมายข่าวคอมแพสชั่น

มีจุดประสงค์เพื่อนำเสนอการทำพันธกิจพัฒนาเด็กและเยาวชนแบบองค์รวมของคริสตจักรคู่มือร่วมกับคอมแพสชั่น เพื่อให้เห็นการพัฒนา, ความเปลี่ยนแปลงและการเกิดผลในชีวิตของเด็ก เยาวชนและคริสตจักร และแนวทางในการพัฒนาพันธกิจเด็กและเยาวชนแบบองค์รวมอย่างยั่งยืนในอนาคตตามบริบทของคริสตจักรแต่ละแห่ง

ขอขอบคุณ คริสตจักรคู่มือ คริสตจักร และเจ้าหน้าที่โครงการ ศิษย์เก่าโครงการ เยาวชนในโครงการ เจ้าหน้าที่คอมแพสชั่น และผู้ที่มีส่วนใน Newsletter ฉบับนี้ ขอพระเจ้าอวยพระพรทุกท่าน

อ่านฉบับอื่นได้ที่ :
www.compassionth.com/newsletter

คริสตจักร พอนอถ่า

คริสตจักรพอนอถ่าเริ่มก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ.2528 ในหมู่บ้านพอนอถ่า อำเภอมะรุมมาต จังหวัดตาก ซึ่งเป็นหมู่บ้านขนาดเล็กที่มีครอบครัวเกษตรกรอาศัยอยู่ร่วมกันราว 20 ครอบครัว เรียกได้ว่าเป็นพื้นที่ห่างไกล ความเจริญ ไม่มีไฟฟ้า ตัวหมู่บ้านตั้งอยู่ห่างไกลจากถนนหลัก และผู้คนในหมู่บ้านไม่สามารถเข้าถึงการศึกษา ทำให้อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ มีเพียงศิษยาภิบาลเท่านั้นที่อ่านภาษากะเหรี่ยงได้ จึงสามารถถ่ายทอดเรื่องราวในพระคัมภีร์ซึ่งเป็นภาษากะเหรี่ยงให้สมาชิกในคริสตจักร

เนื่องจากบริบทชุมชนที่กล่าวไปข้างต้นว่าผู้คนในชุมชนขาดโอกาสทางการศึกษา ทั้งยังไม่ได้รับการพัฒนาใด ๆ มาตั้งแต่เด็ก การได้เห็นเยาวชนมีการศึกษาที่สูงขึ้นในอนาคตจึงกลายมาเป็นความมุ่งหวังของคริสตจักร ต่อมา เมื่อคริสตจักรพอนอถ่ามีโอกาสได้เห็นการทำงานของคอมแพสชั่นที่เกิดขึ้นร่วมกับคริสตจักรอื่น ๆ ในชุมชนใกล้เคียง และเห็นการช่วยเหลือเด็ก ๆ ในทั้งด้านสุขภาพ ร่างกาย และจิตใจ จากการร่วมเป็นคู่มือผู้รับใช้ในคริสตจักรพอนอถ่าจึงตัดสินใจเดินทางไปงานประชุมที่คอมแพสชั่นจัดขึ้นสำหรับคริสตจักรท้องถิ่นในอำเภอมะรุมมาต

“เรามีภาระใจในการทำพันธกิจกับเด็กและเยาวชน แต่พวกเราไม่มีประสบการณ์หรือความรู้ในการทำพันธกิจเลย เราเห็นตัวอย่างจาก

คริสตจักรพระพรที่ทำงานร่วมกับคอมแพสชั่น ทำให้เราตัดสินใจเดินทางไปประชุมกับคอมแพสชั่นในตัวเมืองแม่สอด” อูทมพร สมสร้างวิจกุล สมาชิกคริสตจักร และทำหน้าที่ เจ้าหน้าที่บัญชีของโครงการ กล่าวถึงความเข้ามาในการเข้าร่วมเป็นคู่มือกับคอมแพสชั่น

อิราพร ต้าคำ ผู้จัดการโครงการ

● การเป็นคู่มือ และการทำพันธกิจพัฒนาเด็กแบบองค์รวม

อุทุมพรกล่าวเพิ่มเติมว่า “เราอยากให้คอมแพสชั่นมาช่วยพัฒนาเด็ก ๆ ในหมู่บ้านของเรา อยากให้เด็ก ๆ ได้รับทุนเพื่อพวกเขาจะได้นำมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างที่หมู่บ้านอื่นได้รับจากการร่วมทำพันธกิจ”

เดือนมกราคม พ.ศ.2552 คริสตจักรพอนอถ่าตัดสินใจเข้าร่วมเป็นคู่มือกับคอมแพสชั่นและเริ่มทำพันธกิจพัฒนาเด็กและเยาวชนในหมู่บ้านและชุมชนใกล้เคียงภายใต้ชื่อ “โครงการประกายสุพระคริสต์” วันแรกที่เปิดให้ลงทะเบียน มีเด็กลงทะเบียนเข้าร่วมเป็นสมาชิกในโครงการจำนวนทั้งหมด 50 คน โดยส่วนมากมาจากหมู่บ้านไม้ไผ่และหมู่บ้านป้อล่าพอ มีเจ้าหน้าที่ 1 คน และผู้จัดการ 1 คน รวมมีเจ้าหน้าที่เพียง 2 คน อุทุมพรกล่าวว่า “เด็ก ๆ ตื่นเต้นกันมาก เพราะพวกเขาไม่เคยทำกิจกรรมแบบนี้มาก่อน พวกเขาได้พบกับเพื่อนใหม่ต่างหมู่บ้านที่มา

เข้าร่วมเป็นสมาชิกในโครงการเดียวกัน ขนาดเราที่เป็นผู้ใหญ่ก็ยังมีรู้สึกตื่นเต้นไปกับพวกเขาด้วย” ในเวลานั้น โครงการตั้งอยู่ในตึกเก่าของคริสตจักร ตัวสำนักงานทำจากไม้ไผ่ ไม่มีห้องครัว และไม่มีห้องน้ำ

อุทุมพรเล่าถึงความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นหลังจากเปิดโครงการว่า “ก่อนจะมีคอมแพสชั่น ไม่มีใครที่มีความรู้เกี่ยวกับการคุ้มครองเด็ก และการมองเห็นคุณค่าในตนเองมาก่อน เมื่อเจ้าหน้าที่โครงการได้รับการอบรมเกี่ยวเรื่องเหล่านี้ จึงสามารถนำความรู้ที่มีไปถ่ายทอดให้กับเด็ก ๆ ในโครงการต่อไป เพื่อให้พวกเขาได้เรียนรู้ที่จะปกป้องตัวเอง และเข้าใจในคุณค่าของตัวเอง นอกจากนี้ยังได้รู้ด้วยว่า การตรวจสอบคุณภาพเป็นส่วนที่สำคัญมากในการพัฒนาเด็ก”

สุรัชย์ ธีราพร ยุพิน อุทุมพร เจ้าหน้าที่โครงการ

เจ้าหน้าที่โครงการและเด็กๆ

ธีราพร คำคำ ผู้จัดการโครงการ กล่าวเสริมว่า “เมื่อก่อน เด็ก ๆ ไม่ค่อยมีความมั่นใจในตัวเอง แต่กิจกรรมในโครงการทำให้พวกเขา มีความมั่นใจมากขึ้นและมองเห็นคุณค่าในตัวเองมากขึ้น พวกเขาไม่กลัว การแสดงความคิดเห็นต่อหน้าคนอื่น เติบโตขึ้นในด้านการเป็นผู้นำ และกระตือรือร้นในการอธิษฐานอยู่เสมอ เราจะเห็นความแตกต่าง ระหว่างเด็กที่อยู่ในโครงการกับเด็กคนอื่น ๆ ได้อย่างชัดเจนในเรื่องนี้ โดยเฉพาะการรู้คุณค่าของตนเองที่เด็ก ๆ ทำความเข้าใจผ่านการเข้าร่วม กิจกรรมในโครงการ เพราะเรื่องนี้เป็นเรื่องที่โรงเรียนไม่ได้สอน”

ธีราพรขยายความถึงโรงเรียนในชุมชนว่า สิ่งที่เด็ก ๆ ที่นี่ต้องการ การพัฒนามากที่สุดคือ การศึกษา เพราะในหมู่บ้านมีเพียงโรงเรียนเล็ก ๆ ที่เปิดสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาลถึงประถมศึกษาปีที่ 6 เท่านั้น อีกทั้งยังไม่ใช่ โรงเรียนที่เรียกได้ว่าเหมาะสมตามมาตรฐานเสียทีเดียว ปัญหาใหญ่ คือ การขาดแคลนบุคลากร ครูมีจำนวนน้อยและผลัดเปลี่ยนคนทุก ๆ 2-3 เดือน ชั่วโมงเรียนก็น้อย ทำให้เด็ก ๆ ในหมู่บ้านไม่ได้รับการศึกษา ที่ดีเท่าไรนัก

ส่วนที่เป็นเรื่องท้าทายอีกอย่างสำหรับโครงการคือการสร้างความตระหนัก ถึงความสำคัญของการศึกษาในชุมชน เนื่องจากผู้ปกครองในชุมชน ส่วนใหญ่ไม่เห็นความสำคัญของการศึกษา ค่านิยมตามบริบทชุมชน คือการเรียนที่โรงเรียนในหมู่บ้านจนจบและออกมาทำงานเป็นเกษตรกร เหมือนพ่อแม่ โครงการจึงต้องสร้างความเข้าใจให้กลุ่มผู้ปกครองเห็น ว่า การศึกษาจะช่วยพัฒนาอนาคตของลูกหลานพวกเขาได้อย่างไร ความเปลี่ยนแปลงค่อย ๆ เกิดขึ้นในชีวิตของเด็ก เยาวชน ผู้ปกครอง คริสตจักร และคนในชุมชนทีละน้อย จนกระทั่งใน พ.ศ.2566 นี้ ก็เป็นเวลากว่า 14 ปีแล้ว ที่คริสตจักรพอนอถ้ำได้ทำงานร่วมกับ คอมแพสชันในฐานะคู่มือ โครงการช่วยให้คริสตจักรมีพื้นที่ในการ สร้างโอกาสสำหรับเด็ก ๆ มากขึ้น และช่วยสนับสนุนพันธกิจจนเกิด ผลสำเร็จมากมาย เด็กและเยาวชนได้รับโอกาสทางการศึกษาผ่านทุน การศึกษาของโครงการ ทำให้พวกเขามีการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นกว่า คนในชุมชนรุ่นก่อน ๆ ทั้งยังมีทักษะในการใช้ชีวิตเพื่อให้แต่ละคนสามารถ ไปถึงเป้าหมายที่พระเจ้าทรงจัดเตรียมไว้ให้พวกเขาในอนาคตได้ พวกเขาได้เข้าร่วมกิจกรรมที่หลากหลาย ได้รับแรงกระตุ้นให้ค้นพบ

ธิดาพรกล่าวเสริมว่า “สิ่งสำคัญที่เด็ก ๆ ได้รับอีกอย่างคือ โอกาสในการไปทัศนศึกษา กิจกรรมนี้ช่วยเปิดโลกให้เด็ก ๆ สามารถจินตนาการถึงความฝันและอนาคตของตัวเองได้มากขึ้น ซึ่งการทำทัศนศึกษาต้องใช้งบประมาณค่อนข้างสูง โรงเรียนในหมู่บ้านจึงไม่สามารถจัดกิจกรรมนี้ได้ แต่คอมแพสชั่นช่วยให้เด็ก ๆ ได้รับโอกาสนั้น กลายมาเป็นความทรงจำที่ประทับใจสำหรับหลายคนที่ได้ไป จำได้ว่าเราไปทะเลร่วมกับโครงการอื่น ๆ ด้วย เป็นครั้งแรกของเกือบทุกคนที่ได้เห็นทะเลเป็นครั้งแรก ได้สัมผัสน้ำเค็มระหว่างแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการทำพันธกิจเด็กในกลุ่มเจ้าหน้าที่ ทั้งยังแบ่งปันแนวคิดใหม่ ๆ ที่บางอย่างไม่เคยเกิดขึ้นในหมู่บ้านของพวกเขามาก่อน เราเรียนรู้กันและกัน และรวบรวมแนวคิดเหล่านั้นมาปรับใช้” ในอีก 20 ปีข้างหน้า เธอมีความหวังอยากให้หมู่บ้านได้รับการพัฒนา อยากให้มีถนนเข้าสู่หมู่บ้าน มีไฟฟ้าใช้ และมีการพัฒนาสาธารณูปโภค เพราะเมื่อมีถนน เด็ก ๆ ในชุมชนก็จะได้รับโอกาสทางการศึกษาที่ดีขึ้นและพัฒนาคุณภาพ

ชีวิตได้มากขึ้น ไม่ต้องย้ายจากครอบครัวไปหารายได้ในเมืองใหญ่ เธอหวังว่าจะได้เห็นลูกหลานประสบความสำเร็จในการเรียนระดับอุดมศึกษามากขึ้น พร้อมโลกทัศน์ที่กว้างขึ้น

ส่วนความเปลี่ยนแปลงอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นแล้วในขณะนี้ คือการที่กลุ่มผู้ปกครองในปัจจุบันมองเห็นความสำคัญของการศึกษามากขึ้นและสนับสนุนให้ลูกหลานได้รับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น นอกจากนี้ยังได้เข้าร่วมการอบรมเกี่ยวกับการปกป้องคุ้มครองเด็กอีกด้วย ส่วนคริสตจักรเองก็ได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ผ่านระยะเวลาในแต่ละปีที่ได้เป็นคู่มิตรกับคอมแพสชั่น คริสตจักรได้รับการพัฒนาให้มีความเข้าใจและรู้จักวิธีเข้าหาเด็ก ได้เรียนรู้การนำกิจกรรมมาปรับใช้กับเด็ก ทำให้บุคลากรในคริสตจักรมีความรู้ความสามารถเพียงพอที่จะเตรียมพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคตข้างหน้า โดยการวางแผนดำเนินพันธกิจด้วยตัวเองต่อไปอย่างยั่งยืน

● การเตรียมความพร้อมในการทำพันธกิจด้วยตนเองอย่างยั่งยืน

ธีราพร ผู้จัดการโครงการประสานสู่พระคริสต์ให้สัมผัสจนถึง การจัดการด้านบุคลากรไว้ว่า กลุ่มเจ้าหน้าที่จะทำงานทำไปพร้อม ๆ กับการรับใช้ในคริสตจักรและโครงการ ในส่วนงานรับใช้จะมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบให้เป็นทีมมากขึ้น เปิดโอกาสให้สมาชิกคริสตจักรมีส่วนร่วมในการรับใช้ในพันธกิจมากขึ้น บทบาทของผู้ร่วมรับใช้ในพันธกิจจะไม่มีภาระบุตำแหน่ง แต่จะทำงานเพื่อรับใช้พระเจ้าร่วมกัน ส่วนด้านกิจกรรมอาจต้องปรับเปลี่ยนไปบ้างตามความเหมาะสม โดยจะย้ายกิจกรรมวันเสาร์มาเป็นวันอาทิตย์หลังการนมัสการร่วมกับชั้นเรียนรวีแทนจะกลายเป็นวันที่เด็ก ๆ จะได้ทำกิจกรรมเต็มวัน แม้งบประมาณในการทำพันธกิจจะลดน้อยลง แต่กลุ่มผู้รับใช้จะตั้งใจดำเนินพันธกิจพัฒนาเด็กและเยาวชนแบบองค์รวมต่อไป เพื่อให้เด็ก ๆ รู้สึกมีคุณค่าและเป็นที่ยอมรับ เจ้าหน้าที่โครงการผู้ดำเนินงานต่อจะคอยช่วยเหลือให้คำปรึกษาเด็ก ๆ ต่อไป เมื่อพวกเขาต้องการใครสักคนเพื่อพูดคุยหรือแนะนำ ค่ายฤดูร้อนจะยังคงจัดขึ้นปีละครั้ง และจะมีการเยี่ยมบ้านเพื่ออธิษฐานและนมัสการร่วมกับครอบครัวของเด็กและเยาวชนทุกเย็น วันพุธเช่นเดิม

อ.นิพนธ์ สมภพพิสมัย คิษยาภิบาลประจำคริสตจักรพจนธธา กล่าวถึง การเตรียมความพร้อมด้านงบประมาณไว้ว่า คริสตจักรได้จัดตั้งงบประมาณสำหรับการทำพันธกิจพัฒนาเด็กและเยาวชนต่อไป โดยยังมีทุนการศึกษาสนับสนุนเมื่อเด็กในโครงการอยากเรียนต่อ ไม่ว่าจะในระดับมหาวิทยาลัยหรือเรียนพระคริสตธรรม ทางคริสตจักรก็จะช่วยสนับสนุนด้วยงบประมาณ ซึ่งรวบรวมมาจากทุกคนในหมู่บ้านที่ร่วมกันสัจจะซื้อในการถวายสืบลด ในส่วนนี้ สมาชิกคริสตจักรจะทำงานร่วมกันเป็นหนึ่งเดียว

อ.นิพนธ์อธิบายเพิ่มเติมว่า ทั้งหมู่บ้านประกอบด้วย 53 ครัวเรือน โดย 46 ครัวเรือนเป็นครอบครัวคริสเตียนที่สัจจะซื้อในการถวายอย่างสม่ำเสมอ คริสตจักรจึงมองเห็นความเป็นไปได้และจัดสรรงบประมาณส่วนนี้มาดำเนินพันธกิจพัฒนาเด็กและเยาวชนต่อไปเพื่อลูกหลานของพวกเขา

กฤติยา

กฤติยา เด็กหญิงอายุ 14 ปี ชื่นชอบการเล่นดนตรีเพื่อนมัธยมเป็นที่สุด เธอเป็นลูกคนเดียวในครอบครัวเกษตรกรที่ปลูกมันสำปะหลังเป็นรายได้หลัก อาศัยอยู่ในหมู่บ้านพอนอถ่า และลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนแบบองค์รวมตั้งแต่อายุ 3 ปี

“ตอนนั้นเพิ่ง 3 ขวบ จำได้แค่ว่าร้องไห้ตอนแม่พาส่งที่โครงการตั้งแต่วันแรก” กฤติยาเล่าย้อนถึงวันแรกที่มาร่วมกิจกรรมที่โครงการ เธอเล่าว่าตัวเองได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ มากมายผ่านการทำกิจกรรมในโครงการ ส่วนที่ประทับใจที่สุดคือกิจกรรมที่สอนให้เธอมีทักษะในการเข้าสังคมเป็นทั้งแรงผลักดัน ทั้งแรงกระตุ้นให้มีความมั่นใจมากขึ้นด้วยการได้ฝึกฝนให้กล้าแสดงออกต่อหน้าผู้คน เธอได้รู้จักตัวเองมากขึ้น ทั้งความสามารถที่ตัวเองมี ความชอบ ความใฝ่ฝัน รวมถึงภาระใจในการรับใช้

ช่วงเวลาที่เธอชื่นชอบที่สุดคือการที่พี่ ๆ เจ้าหน้าที่ในโครงการเล่าเรื่องราวในพระคัมภีร์ให้ฟัง จากนั้นก็เป็นเวลาของอาหารกลางวันอร่อย ๆ อีกทั้งยังได้รับของขวัญจากผู้อุปการะและนำสิ่งที่ได้รับมาช่วยเหลือค่าใช้จ่ายในครอบครัว ทำให้เธอได้รับโอกาสทางการศึกษา “หนูได้เรียนรู้ความสามารถของตัวเองและเรียนรู้ที่จะเดินตามความฝันผ่านการเรียนหนังสือ” กฤติยา กล่าวถึงโอกาสที่ได้รับ

เธอเล่าถึงจดหมายที่ตนได้รับการผู้อุปการะว่า “หนูได้รับจดหมายจากผู้อุปการะเป็นประจำ ซึ่งมันพิเศษมาก เพราะทำให้หนูรู้สึกสนิทกับผู้อุปการะผ่านจดหมายที่พวกท่านส่งมา เราแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และพวกท่านก็คอยให้กำลังใจเสมอ ทำให้หนูมีความฝันและกล้าที่จะเดินตามความฝันนั้น ท่านถามว่าหนูอยากเป็นอะไรเมื่อโตขึ้น ซึ่งคำถามเหล่านั้นคอยกระตุ้นให้หนูพยายามจะไปถึงความฝันนั้นให้ได้” กฤติยาได้รับกำลังใจจากผู้อุปการะและพี่ ๆ เจ้าหน้าที่ในโครงการทุกครั้งเมื่อรู้สึกเหนื่อยหรือท้อแท้ ที่สำคัญคือได้รับการหนุนใจให้นึกถึงพระเจ้าก่อนเป็นลำดับแรก

“พี่ ๆ เจ้าหน้าที่จะสอนหนูตลอดว่าอย่ากังวลเรื่องอนาคต แต่ทำดีที่สุดในทุก ๆ วัน” กฤติยา กล่าว และแม้เธอจะทำอะไรพลาดไป เธอก็รู้ว่าพระเจ้ามีความเมตตาและให้อภัยทุกคนที่กลับใจเสมอ

● เยาวชนโครงการคริสตจักรพอนอถ้า

ณัชชา

ณัชชา เยาวชนในโครงการประกายสุพระคริสต์ ปัจจุบันอายุ 17 ปี กำลังศึกษาอยู่ในช่วงชั้นมัธยมปลาย เธอหลงใหลในเสียงดนตรี เด็บโต ในครอบครัวเกษตรกรที่มีสมาชิกทั้งหมด 5 คน ปลูกมันสำปะหลังเป็นหลัก เธอลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการตั้งแต่อายุ 3 ปี

ส่วนที่เธอได้รับการพัฒนามากที่สุดคือ ความกล้าแสดงออก ก่อนหน้านี้ เธอเป็นคนขี้อายและไม่กล้าแสดงออกเลย แต่เมื่อได้เรียนรู้พระพร ในด้านการร้องเพลงผ่านการทำกิจกรรมในโครงการ และได้รับโอกาส ในการฝึกฝน จึงทำให้เธอมีความมั่นใจในการร้องเพลงต่อหน้าคนอื่น มากขึ้นจนสามารถน่านมัสการที่คริสตจักรในวันอาทิตย์ได้

ณัชชาได้รับหลายสิ่งหลายอย่างจากการเข้าร่วมโครงการ สิ่งที่สำคัญที่สุดคือ การได้อ่านและเรียนรู้เรื่องราวในพระคัมภีร์ มันทำให้เธอรู้สึกมั่นใจ เข้มแข็ง และเข้าใจตัวเองมากขึ้น เธอได้รับโอกาสในการศึกษา ได้ลองฝึกฝนทักษะที่หลากหลายตามความสนใจ และได้รับของใช้สำหรับการอยู่หอพัก ไม่ว่าจะเป็นสบู่ หรือของใช้ในห้องน้ำ ซึ่งช่วยแบ่งเบาภาระของพ่อแม่ไปได้บ้าง เพราะการเดินทางไปศึกษาต่อในระดับมัธยม นอกหมู่บ้านและต้องอาศัยในหอพักทำให้ครอบครัวของเธอต้องแบกรับค่าใช้จ่ายค่อนข้างเยอะ เพื่อให้เธอได้เรียนในระดับชั้นที่สูงขึ้น

“หนูมักจะได้รับจดหมายแนบมาพร้อมกับรูปภาพ และของขวัญจาก ผู้อุปการะ หนูได้รู้เรื่องราวเกี่ยวกับครอบครัวของผู้อุปการะ และ เราต่างก็แบ่งปันเรื่องราวในครอบครัวให้กันและกัน เรื่องที่พิเศษมาก ๆ สำหรับหนูคือการได้รู้ว่าชื่อเล่นเราเหมือนกันด้วย” ณัชชากล่าวถึง ผู้อุปการะที่มีส่วนทำให้เธอมีโอกาสดูเรียนหนังสือมาจนทุกวันนี้ “ผู้อุปการะของหนูมักจะถามถึงอากาศที่นี่ และเล่าว่าที่ที่เธออยู่อากาศ หนาวมาก มันช่วยให้หนูจินตนาการได้มากขึ้นเมื่อผู้อุปการะของหนู เล่าเรื่องที่บ้านของเธอให้ฟัง”

ณัชชาพูดถึงอนาคตว่า เธอรู้สึกแล้วเมื่อนึกถึงตอนเรียนมหาวิทยาลัย กังวลว่าจะอยู่ได้ไหม จะทำได้ไหม จะเข้ากับสังคมที่นั่นได้ไหม แต่พี่ ๆ เจ้าหน้าที่ในโครงการก็คอยให้กำลังใจในการเรียนและพร้อมสนับสนุน อยู่เสมอ พวกเขาช่วยให้คำปรึกษาแก่นัชชาในการเลือกสถานที่เรียนต่อ ในระดับอุดมศึกษาเมื่อจบจากที่นี่ และจากการได้พูดคุยกับพี่ ๆ ณัชชาก็กล่าวทิ้งท้ายไว้ว่า “พระเจ้าไม่เคยทิ้งให้หนูอยู่ลำพัง เมื่อไหร่ก็ตาม ที่มีปัญหาและหนูอธิษฐาน พระเจ้าจะตอบคำอธิษฐานนั้นเสมอ หนูเชื่อว่า พระเจ้าอยู่เคียงข้างเสมอค่ะ”

ศรีพร

ศรีพร ปัจจุบันอายุ 18 ปี เธอหนึ่งในสมาชิกเยาวชนของโครงการที่มีภาระใจในการทำงานกับเด็กและมีความใฝ่ฝันอยากเป็นครูในโรงเรียนประถมศึกษา ปัจจุบันเธอกำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และกำลังวางแผนจะศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย เธออาศัยอยู่กับคนในครอบครัว 5 คน ในบ้านหลังเล็ก พ่อแม่ประกอบอาชีพเกษตรกร ปลูกมันสำปะหลังหาเลี้ยงชีพ เธอลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการตอนอายุ 3 ปี

ศรีพรเล่าว่า สิ่งที่เราารู้สึกประทับใจที่สุดในโครงการคือตอนที่ได้เจอเพื่อน ๆ ต่างหมู่บ้าน และการที่มีพี่ ๆ เจ้าหน้าที่ในโครงการคอยดูแลด้วยความเป็นมิตร ทั้งคอยเป็นเพื่อนเล่นกับเด็ก ๆ และให้คำปรึกษาในเวลาที่เธอต้องการความช่วยเหลือ

ศรีพรได้เรียนรู้หลายสิ่งหลายอย่างจากโครงการ หนึ่งในนั้นคือการดูแลตนเอง และอีกอย่างคือการเรียนรู้ที่จะฟังพระเจ้าผ่านการอธิษฐาน เธอได้เรียนรู้ว่าพระเจ้าคือความรัก พระองค์สอนให้เธอรักเพื่อน ๆ ที่โรงเรียนและมีน้ำใจกับผู้อื่น ตามอย่างพระเจ้าผู้เป็นความรัก มีความใส่ใจ และมีใจกรุณาเธอได้พัฒนาทักษะทางสังคมเมื่อได้ทำความรู้จักกับธรรมชาติของตัวเองมากขึ้น

“หนูได้รู้จักตัวเองมากขึ้นว่าหนูเป็นคนเจียม ๆ และขี้อาย กิจกรรมในโครงการทำให้หนูเรียนรู้ที่จะก้าวออกจากพื้นที่ของตัวเองและได้ทำ ความรู้จักตัวเองมากขึ้น ทำให้รู้ว่าตัวเองอยากเป็นผู้นำ ซึ่งก็มีโอกาส ได้ฝึกฝนทักษะนี้จากการเข้าร่วมกิจกรรมในโครงการค่ะ” ศรีพรกล่าวว่า บางครั้งครูในโครงการจะพาไปทำกิจกรรมนอกสถานที่บ้าง ทำให้เธอ ได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกับผู้อื่นผ่านการปฏิบัติจริงและเรียนรู้ที่จะแสดง ความเป็นตัวเองออกมาได้

“หนูได้รู้จักตัวเองมากขึ้นและมีวุฒิภาวะมากขึ้นจากการอยู่ในโครงการ บางครั้งหนูก็เล่าคำพยานให้คนอื่นฟัง ตอนนี้คอมแพสชั่นช่วยแบ่งเบา ค่าใช้จ่ายของครอบครัวในด้านการศึกษาของหนูด้วยค่ะ เพราะหนูต้อง อยู่หอพัก” ศรีพรกล่าวถึงผู้อุปการะที่มอบโอกาสทางการศึกษาให้เธอว่า เธอได้รับการอธิษฐานเผื่อจากผู้อุปการะและครอบครัวของท่านเสมอ พอได้รู้ว่ามีคนอธิษฐานให้ก็ทำให้เธอและครอบครัวรู้สึกว่าได้รับความ เอาใจใส่และได้รับความเป็นห่วงเป็นใย อีกทั้งยังได้รับของขวัญและ ภาพถ่ายจากผู้อุปการะด้วย เมื่อได้แลกเปลี่ยนเรื่องราวในครอบครัว ก็ทำให้รู้สึกสนิทสนมกันมากขึ้น ทุกครั้งเมื่อได้อ่านจดหมายจึงทำให้ เธอมีกำลังใจและมีแรงใจในการเรียนต่อไป

“พี่ ๆ เจ้าหน้าที่ให้คำปรึกษาเมื่อหนูรู้สึกเหนื่อยจากการเรียน เมื่อหนู รู้สึกว่าเข้ากับเพื่อน ๆ ไม่ได้ พี่ ๆ จะให้กำลังใจและช่วยให้คำแนะนำ ว่าควรจะทำอย่างไร” ศรีพรกล่าวถึงเจ้าหน้าที่ในโครงการที่ดูแลเธอ จนถึงตอนนี้ และลงท้ายด้วยการขอบคุณโครงการที่คอยให้คำแนะนำ คำปรึกษา การอธิษฐาน ทำให้เธอก้าวแสดงออก และมีความมั่นใจ ในตัวเอง ขอขอบคุณผู้อุปการะทุกท่านที่คอยสนับสนุนให้กำลังใจ ไม่ว่าจะด้าน การเรียน และด้านสุขภาพ ทั้งการอธิษฐานเผื่อ และคอยอุปการะ มาตลอด ขอขอบคุณค่ะ

● จากศิษยาภิบาลคริสตจักรพอนอถ่า

อาจารย์นิพนธ์ สมภพพิสมัย ศิษยาภิบาล คริสตจักรพอนอถ่า

“ก่อนจะมาเป็นคู่มือกับคอมแพสชั่น คริสตจักรของเราขาดแคลนผู้รับใช้ แต่เมื่อคอมแพสชั่นเข้ามา พวกเราก็มีคนทำงานมากขึ้น คริสตจักรของเรามีกำลังคนมากขึ้น และพันธกิจก็มีการจัดการอย่างเป็นระบบมากขึ้น

หลังจากร่วมงานในฐานะคู่มือกับคอมแพสชั่นทำให้คริสตจักรสามารถจัดกิจกรรมให้เด็ก ๆ ได้อย่างหลากหลายมากขึ้น อย่างเช่นงานในวันสำคัญต่าง ๆ วันแม่ หรือวันพ่อ พวกเราสามารถจัดงานให้เด็ก ๆ และครอบครัวของพวกเขาได้ นอกจากนี้คริสตจักรและคอมแพสชั่นได้ทำงานร่วมกันตามงบประมาณที่ได้รับเพื่อจะพัฒนาพันธกิจนี้ โดยมีผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์คือความเจริญที่เกิดขึ้นในหมู่บ้าน

ผมหวังว่าเยาวชนรุ่นใหม่จะมีความเป็นผู้นำ หากคนรุ่นก่อนจากไป คนรุ่นใหม่ก็จะเป็นเรี่ยวแรงสำคัญในการขึ้นมาแทน ความหวังของผม

จึงเป็นการได้เห็นเด็ก ๆ เติบโตขึ้นอย่างสมบูรณ์ ได้รับการศึกษาที่ดี และมีความรู้ สามารถเป็นผู้นำได้และกลับมาพัฒนาชุมชนต่อไปได้

เป็นเวลาหลายปีที่ผมได้เรียนรู้ผ่านประสบการณ์จากการเป็นคู่มือกับคอมแพสชั่น สิ่งที่ผมได้นำมาปรับใช้ในการทำพันธกิจคือวิธีที่คริสตจักรจะทำพันธกิจด้วยตนเองอย่างยั่งยืน และสอนให้เราสามารถยืนหยัดด้วยตัวเองได้

การศึกษาคือสิ่งที่ชุมชนแห่งนี้ต้องการมากที่สุด เราต่างก็อยากเห็นเด็ก ๆ ได้รับการศึกษาที่สูงกว่าคนรุ่นเรา แม้หลังจากนี้จะสิ้นสุดการเป็นคู่มือกับคอมแพสชั่น แต่พวกเราจะยังคงสอนเด็ก ๆ ให้เดินในทางของพระเจ้าต่อไป เราจะจดจำและนึกถึงความช่วยเหลือที่ได้รับจากคอมแพสชั่นอยู่เสมอ ขอให้อย่าลืมพวกเราและกลับมาเยี่ยมเยียนกันบ้าง”

คอลัมน์เสริมสร้างศักยภาพ

THE HIGHLIGHTS รวบรวมภาพกิจกรรมจากคริสตจักรคู่มือต่าง ๆ ให้เห็นถึงความร่วมมือในการส่งเสริมด้านการเรียนรู้ การฝึกอาชีพ และ ศักยภาพ ในเด็กเยาวชนและเจ้าหน้าที่โครงการ เพื่อให้เกิดการพัฒนาทั้งในระดับบุคคลและส่วนรวม

คริสตจักรบ่อแก้ว “รณรงค์ป้องกันภัยล่วงละเมิดเด็ก”

หลังจากเจ้าหน้าที่โครงการ คริสตจักรบ่อแก้วได้รับการอบรมเรื่อง Child Grooming แล้ว ทางคริสตจักรบ่อแก้วและอนุชน TKBC ได้ร่วมกันจัดกิจกรรมรณรงค์สร้างความตระหนักให้ผู้ปกครองเด็กและคนในชุมชน รวมทั้งอบรมให้ความรู้แก่เด็กเพื่อจะสามารถป้องกันตัวจากภัย Child Grooming นับเป็นอีกกิจกรรมหนึ่งซึ่งสร้างความตระหนักให้ทั้งเด็ก ผู้ปกครอง และคนทั่วไปในชุมชนรู้ทันป้องกันภัยในการล่วงละเมิดเด็ก Child Grooming คือ การสร้างความเป็นมิตร เข้ามาตีสนิทให้เด็กตายใจเพื่อล่วงละเมิดทางเพศในภายหลัง

คริสตจักรแม่ลายเหนือ คริสตจักรกัวลิก “ค่ายบรีสูทซ์”

คริสตจักรแม่ลายเหนือ คริสตจักรกัวลิก ร่วมกับมูลนิธิ Zoe ได้จัดกิจกรรม “ค่ายบรีสูทซ์” เมื่อวันที่ 16 กันยายน 2566 ให้เด็กในโครงการตั้งแต่ ป.4 ขึ้นไป ในการจัดการเรียนรู้ได้แบ่งเด็กเป็นกลุ่ม แบ่งชายและหญิงตามระดับชั้น ป.4-6 และระดับชั้นมัธยมศึกษาขึ้นไป เพื่อเรียนรู้เกี่ยวกับความรู้ในเพศของตัวเอง มีเด็กเข้าร่วมทั้งหมด 160 คน ในตอนเย็น มีการอบรมให้ความรู้กับผู้ปกครองของเด็ก และแนะนำการพูดคุยในครอบครัวเกี่ยวกับเรื่องเพศให้กับลูก สิ่งที่ได้เรียนรู้จากค่ายครั้งนี้ คือ

1. ได้เรียนรู้การ ปฏิเสธ การเดินหนี เมื่อถูกชักชวน
2. ได้เรียนรู้ว่าตัวเองมีคุณค่า
3. ได้รู้ว่าตนเองมีคุณค่าและมีความสำคัญในสายตาพระเจ้าเสมอ
4. ได้ตระหนักถึงการรักษาชีวิตให้บริสุทธิ์ จนกว่าจะแต่งงาน

คริสตจักรเมืองฮอด “เยาวชนสตรียุคใหม่ใส่ใจเพศศึกษา”

คริสตจักรเมืองฮอด ร่วมกับ YWCA จัดค่ายแกนนำเยาวชนสตรีคริสตจักรเมืองฮอด เมื่อวันที่ 16-17 กันยายน 2566 ทางภายใต้หัวข้อ “เยาวชนสตรียุคใหม่ใส่ใจเพศศึกษา” มีผู้เข้าร่วมทั้งหมด 42 คน

คริสตจักรหนองม่วน

“แชมป์ฟุตบอลนักเรียนนักศึกษา”

ขอแสดงความยินดีกับนายพัชรพล คำว่าแชมป์ฟุตบอลนักเรียนนักศึกษาของ อบจ. ลำพูน ในรุ่น U15 เมื่อวันที่ 18-19 กันยายน 2566 ณ สนามกีฬา จังหวัดลำพูน (แม่กวง สเตเดียม) พัชรพล เป็นเยาวชนในโครงการพัฒนาเด็ก คริสตจักรหนองม่วน กำลังศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่โรงเรียนธรรมสาริต

คริสตจักรห้วยน้ำขาว

“ส่งเสริมพัฒนาเด็กแบบพหุปัญญา”

ขอแสดงความยินดีกับ นายสุชาติ เจ็ดอรุณฤกษ์ (น้ำพุ) เยาวชนในโครงการพัฒนาเด็ก คริสตจักรห้วยน้ำขาว ที่ได้รับรางวัล รองชนะเลิศอันดับที่ 1 พร้อมเงินรางวัล 5,000 บาท จากการเข้าร่วมแข่งขันประกวดร้องเพลงสรรเสริญพระเจ้า ที่คริสตจักรมหาชลเชียงใหม่ จัดขึ้น นับเป็นผลจากการที่คริสตจักรให้การสนับสนุนและส่งเสริมพัฒนาเด็กแบบพหุปัญญา ตามความสนใจความชอบของเด็กแต่ละคน

คริสตจักรริมแจ่ม “สร้างฝายชะลอน้ำ”

คริสตจักรริมแจ่ม ร่วมกับหมู่บ้านแม่ชา ร่วมด้วยช่วยกันทำฝายชะลอน้ำ เพื่อป้องกันน้ำป่าไหลหลากและอุทกภัยที่อาจเกิดขึ้น โดยมีผู้นำคริสตจักร ผู้นำชุมชน เด็กและเยาวชนเข้าร่วม เป็นกิจกรรมจิตอาสาและปลูกฝังเยาวชนให้ตระหนักถึงสิ่งแวดล้อม

หมวดคริสตจักรบ้านแม่สลิตหลวง “อบรมปฏิบัติการ Food Security”

หมวดคริสตจักรบ้านแม่สลิตหลวง ร่วมกับเครือข่ายศูนย์การเรียนรู้ป่าเกอญอพอเพียงบ้านพะกอยวา จัดเวทีเรียนรู้เรื่องความมั่นคงทางอาหาร “Food security” ให้กับผู้ปกครองเด็กในพื้นที่บ้านเว่เล่อมู จำนวน 32 คน เมื่อวันที่ 17-18 ตุลาคม 2566 โดยมีเยาวชนจิตอาสาจำนวน 12 คน เข้าร่วมเรียนรู้ในครั้งนี้ด้วย

คริสตจักรแม่หอย “สร้างฝายชะลอน้ำ”

คริสตจักรแม่หอย โดย ผู้นำคริสตจักร พร้อมด้วย เด็ก เยาวชน ร่วมกันสร้างฝายชะลอน้ำ เพื่อป้องกันน้ำป่าไหลหลาก เมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2566

คริสตจักรหนองม่วง “ปลูกป่า รักษาสิ่งแวดล้อม”

คริสตจักรหนองม่วง จัดกิจกรรมปลูกป่ารักษาสิ่งแวดล้อมและน้อมรำลึกพระราชาธิบดีของรัชกาลที่ 9 นำเด็กและเยาวชนร่วมกันปลูกป่าในพื้นที่ป่าชุมชนเมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2566

คลังเตอร์อินทนนท์ “พันธกิจกีฬา”

คลังเตอร์อินทนนท์จัดกิจกรรมพันธกิจกีฬา เมื่อวันที่ 17-19 ตุลาคม 2566 ณ โรงเรียนขุนยวมวิทยา ในหัวข้อ "นักกีฬาจะไม่ได้รางวัล ถ้าเขาไม่แข่งขัน ตามกติกา" 2 ทิโมธี 2:5 โดยมีนายอำเภอขุนยวม นายณรงค์พัญช์ นาคทรัพย์ มาเป็นประธานในพิธีและมีผู้นำคริสตจักร ศาสนาจารย์ ศิษยาภิบาล และผู้นำชุมชน รวมทั้งผู้ปกครองเด็กให้การสนับสนุนและเข้าร่วมในกิจกรรมนี้

อบรมภาคปฏิบัติพัฒนาศักยภาพแกนนำ ในการขับเคลื่อนประเด็นความมั่นคงทางอาหารและน้ำและการตอบสนองต่อวิกฤตสิ่งแวดล้อม ณ ศูนย์การเรียนรู้ศาสตร์พอเพียง ๗ กระบุงโมเดล จ.เชียงราย

สืบเนื่องจากค่าย “ความมั่นคงทางอาหารและน้ำ และวิกฤต สิ่งแวดล้อม” เมื่อวันที่ 12-13 สิงหาคม 2566 มีคริสตจักรคูมิตร 9 แห่ง ที่สมัครใจเป็นแกนนำในการขับเคลื่อนเตรียมพร้อมด้านความมั่นคงทางอาหารและน้ำในคริสตจักรและชุมชนของตน จึงนำมาสู่การอบรมภาคปฏิบัติพัฒนาศักยภาพแกนนำ ระหว่างวันที่ 13-16 และ 16-19 ตุลาคม 2566 ณ ศูนย์เรียนรู้ศาสตร์พอเพียง ๗ กระบุงโมเดล ต.แม่ยาว อ.เมือง จ.เชียงราย โดยมี ดร.ตฤณธวัช ชูระวร เป็นวิทยากร

การอบรมภาคปฏิบัติในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาศักยภาพแกนนำเจ้าหน้าที่โครงการและเยาวชน ในพื้นที่ บุรีรัมย์ เชียงใหม่ เชียงราย และแม่ฮ่องสอน ในการขับเคลื่อนประเด็นความมั่นคงทางอาหารและน้ำ

และการตอบสนองต่อวิกฤตสิ่งแวดล้อม ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และบนพื้นฐานบริบทภูมิสังคมของแต่ละคน ให้สามารถเป็นตัวอย่างเชิงรูปธรรมและสามารถขยายผลไปสู่คนอื่น ๆ ได้

ผู้เข้าร่วมอบรมได้แก่ เยาวชนแกนนำ เจ้าหน้าที่โครงการและศิษยาภิบาล ซึ่งได้แบ่งกลุ่มการอบรมเป็น 2 กลุ่ม เนื่องจากมีผู้สนใจเข้าร่วมเพิ่มขึ้น โดยกลุ่มที่ 1 อบรมในวันที่ 13-16 ตุลาคม 2566 มีจำนวน 20 คน ได้แก่ คริสตจักรสบอมแฮด คริสตจักรยาวราชูร์ คริสตจักรหนองม่วง คริสตจักรอุตุม คริสตจักรโนนดินแดง คริสตจักรอิมมานูเอลปะคำ และ คริสตจักรทุ่งจำเริง กลุ่มที่ 2 อบรมในวันที่ 16-19 ตุลาคม 2566 มีจำนวน 6 คน จากคริสตจักรพระพรแม่ลาเอก คริสตจักรเบธานี และคริสตจักรแม่แฮเหนือ

อาจารย์สว่าง ยิ่งสินสัมพันธ์ ศิษยาภิบาลคริสตจักรแม่แฮเหนือ

“สำหรับหลักสูตรนี้ผมได้รับประโยชน์จากการที่เราได้เปลี่ยนแนวคิดของผมในการเพาะปลูกแบบธรรมชาติครับ เราสามารถบำรุงดินด้วยการใช้วัสดุจากธรรมชาติที่เรามี เพื่อจะนำมาหมักเป็นปุ๋ยครับ

“สิ่งที่อยากจะกลับไปทำในทันทีคือ เราจะกลับไปแล้วก็สอนเด็ก ๆ ด้วย เพื่อให้เขาตระหนักถึงความสำคัญของการเพาะปลูกแบบธรรมชาติโดยที่ไม่ต้องพึ่งพาสารเคมี และอีกอย่างคือจะทำน้ำหมักฆ่าหญ้าครับ ซึ่งในหมู่บ้านหรือในพื้นที่ ส่วนมากจะใช้สารเคมี และยาฆ่าหญ้าเป็นหลัก ผมก็คิดไม่ถึงนะครับว่า เราสามารถที่จะผลิตน้ำหมัก สำหรับฆ่าหญ้าได้ อันนี้เป็นสิ่งใหม่สำหรับผมเลย”

คุณวศิน มะกะตา ผู้นำอนุชนคริสตจักรเบธานี

“ประโยชน์ที่ผมได้มาอบรมครั้งนี้ ก็คือเราได้รับรู้และเห็นถึงประโยชน์และคุณค่าของทรัพยากรที่เราในพื้นที่ไม่ว่าจะเป็นสมุนไพร ไบโอดี ต้นหญ้า ที่เราอยู่บนดอย เรามีอยู่แล้วนะครับ จากที่เรามองไม่เห็นค่า เป็นวัชพืชเราก็กลับมาเห็นค่า เห็นคุณค่าของมัน เห็นมูลค่าของมันครับ สิ่งใหม่ที่ได้รับจากมาอบรมครั้งนี้ก็คือ วิธีการจัดการน้ำบนดอยครับ การขุดคลองไส้ไก่ เพื่อรักษาพื้นที่อยู่ในพื้นดิน รักษาดินให้เกิดความชุ่มชื้นที่เหมาะสมแก่การเติบโตของพืชครับ”

คุณสพชัย เสริมปัญญากุล ผู้นำคริสตจักร กรรมการคริสตจักรแม่แฮเหนือ

“สิ่งที่ได้จากการอบรมในครั้งนี้ ที่ได้ประโยชน์อย่างมากก็คือ การได้เปลี่ยนความคิดเดิม ๆ ได้รู้ว่าสิ่งที่จะต้องดูแลรักษาหรือกลับมาประยุกต์ใช้ในชีวิตมีหลายอย่าง เช่นการที่เรารู้จักวัตุ วัสดุที่เราเมื่อนำมาทำให้เกิดประโยชน์สูงสุด สิ่งใหม่ ๆ ที่ได้เรียนรู้ในครั้งนี้ก็คือ สิ่งที่ได้เห็นกับการลงมือทำของตัวอย่างที่นี้ อย่างเช่นการจำกัดขยะโดยเตาเผาขยะชีวมวล สิ่งที่จะกลับไปทำอย่างแรกในชุมชน ก็คือการกำจัดขยะ ที่จำเป็นต้องทำเพราะว่าเรามีอุปกรณ์อยู่แล้วที่จะต้องกำจัดขยะ”

ผู้เข้าอบรมในกลุ่มที่ 2 ต้องการเรียนรู้เพิ่มเติมในเรื่องเตาเผาขยะชีวมวล เพื่อนำไปตอบสนองปัญหาจำกัดขยะในพื้นที่จึงจะมีการจัดอบรมปฏิบัติการ ประเด็น:การจัดการขยะให้สูญปลายทางอย่างยั่งยืนโดยคริสตจักรเป็นฐาน ในวันที่ 2-4 พฤศจิกายน 2566 ผู้เข้าร่วมอบรม คือ กลุ่มคริสตจักรในโซนบ่อแก้ว 6 คริสตจักร

ผู้เข้าอบรมกลุ่มที่ 1

การจัดการดิน

การจัดการดิน

การกำจัดขยะเปียก

เตาเผาขยะชีวมวล

กิจกรรมหาอยู่หากิน (จับปลา)

ผู้เข้าอบรมกลุ่มที่ 2

ทำยาหม่อง

ขุดคลองไส้ไก่ในพื้นที่ลาดชัน

